

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A politikai helyzetről.

Még csak egy néhány nap választ el azon időtől, midőn a magyar országgyűlés megkezdí ama korszakalkotó reform, a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Február 19-én kezdődik meg a nagy parlamenti harc a különböző pártok között, melynek kimenetele iránt semmi kétségünk nem lehet. A javaslat a képviselőházban nagy többséggel fog keresztülmenni s még az urak házában is, hol pedig a mágnások és főpapságban hatalmas ellenzékre talál, — habár kicsiny többséggel — meg leend szavazva. A jelenlegi politikai helyzet legalább ezt mutatja.

Érdekes azonban azon küzdelem, mely a harc előtti utolsó héten a pártokban foly. A szabadelvű párt, megszabadulva a főuraktól, a reverzális és ingadozó elemektől, egy oly kompakt egészet képez, mely egymagában is majoritásban van a többi pártokkal szemben, amint ez a ház alelnökének megválasztása alkalmával is kitűnt, midőn a kormány jelöltje 83 szavazattal többséget nyert. Már ez a szám is bőségesen elég lenne

arra, hogy az egyházpolitikai törvények sorsát biztosítsa, amde a polgári házasság kérdésében a függetlenségi párt nagy többsége is támogatni fogja a kormányt; így tehát sokkal nagyobb lesz a majoritás, mint ahogy előre gondolni lehetett.

A legnagyobb zűrzavar a nemzeti pártban van. Itt már olyan állapotok uralkodnak, hogy azokon eligazodni egyáltalában nem lehet. Miként maga a pártvezér gróf Apponyi, azonképpen az egész párt a legnagyobb bizonytalanságban leledzenek. Itt is vannak egyesek, kik határozottan a polgári házasságot pártolják, de a párt nagyobb része vakon követi a vezért azon a homályos uton, melyen megindult. Ez a csekély pártocská különben nem sok befolyást fog az eseményekre gyakorolni.

Igy állanak a pártviszonyok a tárgyalás előtti utolsó héten, s hogy csodálatos meglepetésben se legyen hiány, híre jár, hogy a hajdan oly szabad és független, de az utóbbi időben az ultramontanizmus szolgálatába szegődött nagyságok s ezek között gróf Apponyi és Ugron titokban

egy más és jobb polgári házasságot akarnak csinálni s erről egy törvényjavaslatot készítenek nagy titokban.

A kormány törvényjavaslata nem jó, mert el van hamarkodva és időszerűtlen; tehát egy hét alatt kell készíteni egy olyan javaslatot, mely nincs elhamarkodva s jól elő lesz készítve. S ezt meg fogja cselekedni az új kodifikáló bizottság.

Ilyen csodadolgokat szül az utolsó hét.

Ilyen módon akarnak kikerülni e népszerű, jónevű politikusok azon hinárból, melybe jutottak; mert érzik, hogy politikai helyzetük a művelt magyar nemzet követelményeivel ellentétbe jutott.

S míg a pártok készülődnek a nagy esatára, addig az ország különböző részeiben egyre tart a tüntetés az egyházpolitikai javaslatok mellett. A napi sajtó hosszú rovatokban közli nap nap után azon választókerületeket, melyek pártkülönbség nélkül, meleg szavakban mondanak köszönetet és bizalmat a kormánynak.

Még egynehány nap s aztán megindul a legnagyobb parlamenti harc, mely valaha a magyar törvényhozó testület-

ben vivatott, s megváltik, hogy a vallási fanatizmus fog-e győzni vagy a felvilágosultság. O.

Politikai hírek.

BELFÖLD.

A polgári házasság. A kedélyek, mint a zajgó hullámok, nyugtalanodnak; nagy az izgalom, mert közeleg február 19-ike, melyre a tárgyalás kitűztetett. Akik a javaslat ellen foglalnak állást, szenvedélyes kitérősekkel igyekeznek könnyíteni magukon, vagy frázisok mögé rejtőznek addig is, míg eljön a pillanat színt vallani. A kormány 50—60 szót többséggel rendelkezik, sőt a főrendiház többsége is a javaslat mellett van. Így a győzelem előreláthatólag biztos.

A polg. házasság tárgyalásának kitűzése alkalmával két jelenet játszódott le; egyik, az enyhébb végeredményű, Ugron és Miklós Gyula között folytatott szóváltásban a Házban, másik Eötvös Károly és Kaas Ivor között künn a folyosón. Ugyanis Eötvös találkozott Kaas-sal a folyosón és tréfásan kérde: „Te Ivor, te még utóbb botba keveredel. Hogy tudsz már olyanokat írni, amilyeneket ma írtál? t. i. hogy az én 12 elvtársam Thaly Kálmán elnöksége ellen szavazott, hiszen én meg egy pár barátom ott sem volt a házban.” Kaas azt felelte, hogy a vezércikknek felét ő írta, de jót nem áll a dologért, különben a „Magyarország” is ugyanazt hozta. Eötvös erre kikelt a zsurralistákra; többen belevegyltek, egy pár gyáva, pimasz

TÁRCZA.

Hű a sirig.

— Elbeszélés. —

Írta: Barthalis János.

Mikor Mágocsi Sándor szeméire érző nehezéni a halál fagyos ujjait, maga mellé szolitá a kétségbeesés szélén álló hűséges nejét s elhalóan suttogá:

— Vilma, érzem, hogy meg kell halnom. Az éjjel, míg ti nyugodtan aludtatok, megbarátkoztam az örök elválás gondolatával. Nem félek a haláltól; csak ha reátok gondolok, hogy mi lesz veletek, ha már nem leszek, csak ez a tudat, ez a háborgató eszme nem hagy nyugodtan kimulni. Szép vagyont hagyok reátok. Többéink biztos helyen vannak letéve. Tisztességesen megélhettek. Éppen azért kérlek, azért könyörgök hozzád, hogy ne menj te soha többé férjhez. Néveld egyedül szeretett kis leányunkat, Clarissát, s akkor nyugodtan fogom aludni hosszú, végtelen álmomat a sir ölében, míg védő szellemem mindig veletek lesz, mindig

közeletekben s a fejetek fölé tornyosuló vészt el fogja hárítani tőletek az. Igérd meg, hogy kívánságom szerint fogsz cselekedni.

A nő esküre emelő jobbát, mert szólni nem birt a fuldokló zokogástól.

— Köszönöm, Vilma — szólott újra a haldokló. — És még egyet ígérek meg nekom. Azt, hogy mikor majd Clarissa abba a korba jut, midőn érezni fogja, hogy van szíve, mely szeretni tud egy férfit, oh, akkor ne gördits akadályokat választása elé. Hiszen, emlékszel, milyen szerencsétleneknek éreztük magunkat, midőn büszke szülőid nem akartak beleegyezni frigyünkbe... Hejh, pedig, ha most látnák, mivé gyarapodott vagyonunk a néhány év alatt, tudom, hogy másképpen vélekednének rólam. Ugy-e bár, nem fogod aranyos kis leányunkat anyai szigoroddal megkeseríteni? Vilám, esküdjél meg az élő Istenre!

A hölgy térdre rogyott s mindkét kezét szívére téve, esküdött:

— Esküszöm az egy, a hatalmas, a mindenható igaz Istenre!

— Szavaid... az... ég... ben... felje... gyeztetnek... sohajtá a hű férj és lelke, mintha csak erre várt volna, az utolsó szóval együtt elrepült fel az azurkék égbolt felé s mielőtt a nagy mindenség végtelen semmiségében eltűnt volna, még egyszer visszatekintett szeretteire s egy idvezült mosolyban küldte le a földre végáldását reájuk s a következő pillanatban alkotója égi számolyánál énekelte a mennyei himnusz: Gloria in exelsis Deo!

Mágocsi Sándor harmadnapon már a csendes, a zajtalan temetőben, a holtak néma birodalmában aludta hosszú, végtelen hosszú álmát.

*

Az időjárásnak és asszonyi hűségnek egy volt a szülőanyja.

Még egy éve sem volt annak, hogy Mágocsi sirba tették s egy napon arra a híre ébredt fel a vidék, hogy Vilma, aki férje elvesztését annyira fájlalta, jegyben jár Fellegi Andrással, ki gazdagságáról volt nevezetes a környéken, meg arról, hogy keresve sem lehet rutább és gorombább férjet találni, mint ő.

Hogy kezét nyújtotta egy férfinak, kinek minden érdemei abban állottak, hogy dusszag volt, de egyéb jeles tulajdonokkal nem kérékedhetett, azt még meg birta volna boesztani a világ, hiszen a költő mondja: „A virágnak megtiltani nem lehet!” De hogy olyan hamar el tudta felejteni első férjét, ki őt a bálványozásig szerette, és hogy egyetlen leányát egy durva lelkületű egyén barbarizmusa ellen még csak meg sem kísérelte védeni, oltalmazni, azért még legjobb akarói is meggyűlöltek, megvetették őt.

Hogy mit szenvedett az ártatlan, a szerencsétlen árva a mogorva mostohától, azt elmondani igen sok volna. A vagyonára büszke férfi csak egyben volt szegény: a jó érzésben, a nemes gondolkodásmódban, a humanitásban.

Az igazságtalanság és a durva bánalmak szakadatlan láncolata közben érte el Clarissa életének tizenhetedik évét. És ekkor érezte, hogy van szíve. Szíve, mely tud érezni egy fonságesebb eszme, a szerelem iránt.

szó hangzott el és a vége kihívás lett Kaas részéről, mit Eötvös elfogadott. Kaas és Eötvös hétfőn vívtak párbajt pisztolylyal. Sebesülés nem történt.

A nemzeti párt Horánszky Nándor elnökle alatt értekezletet tartott, melyen a házassági jogról szóló törvényjavaslattal szemben vagy mellette levő tagok mind megjelentek. Veszter Imre ismertette a javaslatot, majd Apponyi beszélt és végül a párt tagjaira bízta, hogy ki-k szavazzon a javaslat mellett vagy ellen, amint meggyőződése diktálja. Szünni nem akaró zajos éljenzéssel oszlottak szét.

KÜLFÖLD.

Timbuktu és a francziák. Bomvier ezredes vezénylete alatt Timbuktuból egy csapat kémszenlére indult és attól mintegy 3 napi járó földre a Tuaregek megtámadták s 9 tisztet és 68 bészülött katonát felkoncizoltak. Ez a mészárlás általános izgatottságot keltett a francziák között és intézkedéseket sürgetnek a kudarc megbosszulásáért. Casimir Perier miniszterelnök szigorú intézkedéseket tett és kéri a házat, hogy e pillanatban még ne tegye a dolgot vita tárgyává.

A belgrádi Szimics-kabinet most már teljes, mert Nesheits elvállalta a közoktatásügyi tárczát.

Roberston Edmund, az angol admirális ezüv lordja, oda nyilatkozott, hogy a külhatalmaknak több hadi hajójuk van hajógyárakban munka alatt, mint Angliának; igekezni kell, hogy pozícióját megőrizze. Erre vonatkozó programjukat azonban titokban tartják.

Kopáraink erdősítésének kérdéséhez.

A kovásznai ezer frank aranyos országra szóló felbuzdulás alkalmából arról értesítenek bennünket igen illetékes és beavatott helyről, hogy ezen körülmény és annak előzményei tanulságos példát szolgáltathatnak arra, hogy főleg az erdészeti ügyekben soha sem képes a laikus közvélemény az előleges szigor, buzdítás és intés tulajdonképpen értelmét és

horderejét kellőképpen méltányolni és megítélni.

Ugyanaz a volt kir. erdőfelügyelő, ki a kovásznai közbirtokosságnak pályázatra való lépését és becsátását 5—6 évvel ezelőtt töle telhetőleg szorgalmazta és kieszközölte, több rendbeli ellenkező irányú törekvések dacára is, sokat elkövetett, küzdött s fáradott a végett is, hogy a vármegyében fekvő többi kopár, vízmosásnak és görgetegképzésnek kitett befűgő oldal és völgyület beerdősítessék s megköttessék az alantabb fekvő termékenyebb területeknek s közlekedési utaknak megvédelmezése végett. S nevezetesen éppen a hidvég—baróthi műnt felett elterülő oldalak beerdősítése miatt folytatott küzdelmet s a hírneves nyéni „Pap-patak” környéke is kiváló gondját képezte akkoriban; ugyszintén a Kászon-völgyben fekvő elő-hegyek és béczek erdei is, melyekről egyik ut- és hidépítőse vármegyének élénk színekkel ír és panaszkodik is a lapok terén közelebbről.

A sok küzdsnek, fáradságnak s buzdításnak azonban, mint tudjuk, csakis az lett az eredménye, hogy a kovásznai közbirtokosság úgy szőlővel behuzatott erőszakkal és belugraszattat a pályázatra, s hogy a kászonvölgyi erdők azon része, mely egyik község vagy közbirtokosság tulajdona, kijelöltetett hivatalból véd-erdőnek s szakszerűen kezeltek és ettől váratik az ottani bajok orvoslása is idővel.

De a többi példaképpen felhozott beteges hegyoldal egyes magánfelek, nagy és kis urak, befolyásosabb lények birtokát képezvén, hajótörést szenvedett az ezek beerdősítésére s megtergálására fordított minden igyekezet. Pedig most láthatják az illetők a kovásznai eset felett nyilvánuló közörömből, hogy nem volt lehetetlen rájuk nézve is esetleg egy olyan eredményt érni el aránylag kevés számú évek sora alatt, amint hogy eléretett ugyanazon kir. erdőfelügyelőnek hasonló célú buzdítása folytán a szomszédos vármegyékben is, pl. Brassó város részéről, mely a tavaly előtt nyert jutalmat, s Fogaras-vármegyében Almásmező községében

megbocsátották; de szegénysége olyan kriminális hiba volt falujában, melyhez mérten a rablógyilkosság szintezsinte csak egy jól sikerült vicczé törpül le.

És még ő merte a szép, a gazdag Clarissára vetni a szemét! Az „éhenkórász”, a „rongyos”, kinek semmiféle birtokíven nem látta még nevét a világ. Így vélekedett a „nemesen” gondolkodó haute-völé, a creme, a felszinen uszkáló osztály * falván, mikor Elemérnek a Clarissa iránti érzelmeiről szóló hír mint egy Orsini-bomba robbanása rázta meg a minden nagyobb érdem nélküli gögös frekvencia kedélyét.

Pedig Clarissa viszont szerette a daliás, a szép képzettségű ifjút, kinek híre a megyegyűléseken elmondott beszédeiről s néhány élénk tollal megírt rőpiratáért, melyekben azon kor viassz állapotát ostorozta, vármegyéről vármegyére járt már.

(Folytatása következik.)

Monekucziu Juon nevű közönséges gazdaember részéről, ki a tavaly cselekedte meg ugyanazt öt év előtti kezdeményezése folytán.

Meglátjuk tehát, hogy vajjon így fog-e jövőre is folytatódni vidékünkön az országos erdősítési jutalomdíjak elkaparintása? S ebből ki fog derülni az is, hogy helyes-e vagy sem, kell-e vagy nem, szükséges-e vagy nem, s hasznos-e vagy sem egy-egy kevés hivatalos ügybuzgóság és serkentés főleg éppen az erdészeti terén a mi vidékünkön is!

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

(Vége.)

Közoktatásügy.

A tanfelügyelő a hivatali egymaga látván el, a mult hóban iskolalátogatást nem végezhetett.

Berecz Gyula utódjaul szolgálattételre e tanfelügyelőséghez beosztott Fries Jenő állami iskolai tanító hivatalos ténykedését február hó 5-én megkezdte.

A beérkezett havi jelentések szerint a baróthi ev. ref., bodosi és szőresei községi iskolák kivételével e tankerület népiskoláiban a tanítás menete rendes, a rendtartás és fegyelem kifogástalan.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. m. kir. miniszter által elrendelt iskolák államosítására vonatkozó tárgyalási iratok az egy Aldoboly kivételével a magus miniszteriumhoz felterjesztettek.

A kisdodóvodákra nézve pedig, minthogy a miniszter ur legújabb rendelete szerint csakis állami iskolák mellé hajlandó állami óvodát állítani, egyelőre a tényleg elrendelt iskolák figyelembe vételével pótfel-terjesztést tett, úgy a mint a helyi viszonyok kívánják állami kisdodó-óvoda, vagy állandó gyermekmenedékház felállítása tárgyában.

A vallás- és közokt. miniszterium a baróthi alsófoku iparostanonéziskola folyó tanévi szükségleteinek részbeni fedezésére 100 frt, a kézdívásárhelyinek 300 frt államségelyt, a sepi-szentgyörgyinek pedig a megyei iparalaptól 300 frtot engedélyezett.

Egyéb különösen figyelemre méltó mozzanat a tanügy terén nem fordult elő.

Közmunka- és közlekedésügy.

Gyárfás Győző kir. mérnök havi jelentése szerint: A közlekedés általában akadálytalan volt, hófúvások nem ismétlődtek. A december hónapban keletkezett hótorlaszokban a törvényhatósági közutak több szakaszán nyom nyitattott kiterőkkkel. Azon hírlapilag nyilvánított hírlélés, hogy a kézdívásárhely-szentléleki állami-nak promoveált törvényhatósági közuton a közlekedés szabadon tartásáról nem volt gondoskodva, nem felel meg a valóságnak, mire nézve az okmányokat is bemutatja.

A közutak nagy részén a hóréteg annyira elolvadt a hónap folyamán, hogy több helyen egészen száraz az uttest.

Január hónap elejével, a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur rendeletéhez képest, a forgalom-észlelések az állami és törvényhatósági közutakon megkezdettek s az egyes észlelési állomások adatai folytatólagos feldolgozás alatt vannak. Felemlíthető például, hogy legnagyobb forgalom észleltetett a

nyénbodza-krásznai közut 12—13 km. szakaszán, melyen január hónap 3-án 348 terhelt és 225 üres, összesen 573 fogat közlekedett 1201 vonó-állattal.

A brassó-ojtozi állami közut 57—58. km. szakaszán K.-Vásárhely között január 25-én 209 terhelt és 248 üres fogat fordult meg 925 vonó-állattal.

Közlekedésügy.

Dr Antal Mihály megyei főorvos havi jelentése szerint az általános közegészségi állapot e hóban kevésé mondható kielégítőnek; úgy a megbetegedési, valamint a halálozási esetek számát tekintve, a mult hóhoz képest hanyatlás mutatkozott.

Lemhény községben a hólyagos himlő a mult évben is járványosan uralkodott, valamint jelenleg is járványosan uralkodik és rohamosan terjedni kezdett, tekintetbe véve továbbá, hogy amint tapasztaltattott, a község lakossága között számtalanon vannak olyanok, kik oltásban nem részesültek, ezen községben egy általános oltás elrendelését véleményezi.

*

A brassó-háromszéki h. érdekű vasut-részvény-társulat felebbezése a bizottságilag megállapítottártéri hidak kiépítési költségeinek megosztása tárgyában Kelemen Lajos m. tisztii ügyész referálása folytán elutasítottott, annál is inkább, mert a kérdésnek lényege, az ártéri hidak kiépítésének szükségessége, a kir. állami építészeti hivatal, kir. kulturmérnökség és a m. államvasutak műszaki képviselőinek összhangzó véleményével lett megállapítva s az engedélyokmány is köti, hogy a mutatóköz szükséges képest a létesítményeket pótlólag is köteles a részvény-társaság kiépíteni. Sőt e tárgyban már különböző fokokban jogerős határozatok kötelezett-ségével áll szemben a részvénytársulat.

A gőzfürdő kérdéséhez.

I.

A kézdívásárhelyi takarékpénztár igazgatósága egy igen szép és üdvös eszmével járult jelentésében a f. hó 18-án tartandó közgyűlés elébe.

„Eleitől fogva érezhető volt e város kebelében egy alkalmas fürdő hiánya. De érezhető e hiány különösen a legutóbbi időben, midőn a vasuti összeköttetés által városuk piacza is megnyílt a nagy világ előtt; midőn látjuk, hogy a mi városunkhoz hasonló népességű városok mily óriási anyagi áldozatot hoznak, hogy kulturális, közegészségi, tisztasági s más érdekeiket kielégítsék, melyek elől elzárkózni többé lehetetlen. Intézetünk pár évvel ezelőtt a városi tanács, illetőleg képviselőtestülettel tárgyalta is egy alkalmas gőz- és kád-fürdő létesítése ügyében, de felmerült differentiák és a helyiség nem éppen alkalmas volta meghiusította a fürdő létesítését.

Később egyesek társadalmi uton, részvények kibocsátásával gondolták ez érezhető nagy hiányt pótolhatni, azonban — különösen alkalmas helyiség hiányában — minden törekvés meghiusult. Ily előzmények után jött igazgatóságunk azon ötletre, hogy a Nagy József-, később Potoezki-féle telek alkalmas fekvésénél fogva páratlan jó hely a város viszonyainak megfelelő gőz- és kád-fürdő felállítására, és egyetemleges intézkedést tett a telek megvételére nézve.

Az igazgatóság fennebb is említett egyetemleges intézkedése értelmében

a vásár 5500 forintban köttetett meg, és ezen kívül elvállaltuk a helyi ev. ref. egyházközséggel fennálló kártérítési kötelezettséget, mely összeg a csűr helyreállításával sem lenne több, mint 150 forint. Midőn a vételről szóló adás-vévesi szerződést, a fürdőre vonatkozó tervrajzot és költség-előirányzatot tisztelettel beterveztük, kérjük egyfelől a vásár, utólagos helybenhagyását, másfelől a beterveztett rajz és költség-előirányzat alapján a gőz- és kádfürdő felépítését és berendezését elrendelni, és ennek az intézet érdekeinek megfelelő keresztyulvitelére az igazgatóság mellé ezen közgyűlés kebeléből egy öttagu bizottság kiküldése felett intézkedni. Ezen fürdőre vonatkozó indítványunkkal első sorban az intézetnek egy jövedelmi forrást ohajtunk létesíteni, mi ha sikerül, hiszszük, hogy évvel mulva a fokozatos fejlődés következtében a kívánt jövedelmét meg fogja hozni; másod sorban városunknak és vidékének egy régóta érzett hiányát akarjuk pótolni, mivel a közegészség fenntartására nagyon is kíváncsok fűrdővel mindez ideig nem rendelkezünk.

Ezeknek előbeesátása után meggyőződésünk, hogy minden egyes részvényes örömmel szavazza meg azon összeget, mi által e rég várt ohajtás teljesül.

Tekintettel arra, hogy az ajánlatba hozott gőz- és kádfürdő felépítésének a t. közgyűlés által elrendelése mellett is a teleknek még három negyed része építetlen marad, melynek jövedelmezővé tételéről első sorban a t. közgyűlés hivatása intézkedni; tisztelettel indítványozzuk: méltóztassék a t. közgyűlés az igazgatóság mellé a már fennebb kinevezett bizottságot azon utasítással kiküldeni, hogy a telek többi részének beépítésére vonatkozó tervrajzot és költség-előirányzatot elkészítette, azt egy összehívandó rendkívüli közgyűlés elé lehető rövid idő alatt terjeszse be. Megjegyezzük, hogy a tervezett gőz- és kádfürdő berendezése a beterveztett költség-előirányzathoz láthatólag 16.000 forintban van felvéve, azonban a meglevő épületek és épület-anyag felhasználásával ezen összegből pár ezer forint megtakarítható. Végül, hogy az intézet a telek megvásárlása és beépítése által nagyobb mértékben ne terheltessék, indítványozzuk egy föld- és építkezési alap létesítését. Ezen alap képződnek:

- a) mérlegben levő külön tartalék-alap ezímen kezelt 500 forint;
- b) az idej nyereség- és veszteségszámlán átmeneti nyereségre tett 2082 forint 62 kraj;
- c) az évi nyers (brutto) kamat bevétel 1%-ának $\frac{1}{4}$ része és
- d) az alap évi 5%-kal való kamatoztatásából, mely alaptőke létesítését ha a t. közgyűlés elrendeli, hiszszük, hogy a fürdő- és építkezésre fordított összeg 8—10 év alatt ily úton megtérül.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhez.

VII.

Téns Szerkesztő ur!

Még egy néhány szózatunk vagyon a főtisztelendő ur ezikkéhez s hirtelenyében aztat es megírjuk, nehogy meghűljön a helye.

Azikk egy helyen azt állítja, hogy a mi lapunkat, már mint a „Székelyföld”-et béreneztolluval írják.

Én eddig úgy tudtam, hogy csak ludtolluval szoktak írni s nem is tudtam, hogy miféle esoda a béreneztollu, de kántor komám megmagyarázta, hogy az olyan penna, melyet megfizetnek. Én a pennák árát mindéig ki szoktam fizetni, de hogy a levelezéseimért valamit kaptam volna, az már sült hazugság. Vagy igen kaptam még is valamit: egy esomó ütést, karmolást és harapást az én hűséges oldalbordáimról, mikor azt a rossz álmot láttam, kántor komám meg egy dézsa forró vizet a nyakába. Részem legyen a főtisztelendő urnak ebben a jutalomban. Hát így fizetnek munkát, hogy az magas politikáról okos dolgokat írunk. Pénz helyett kapunk ütleget es forró vizet. Az igaz, hogy ebből olykor-olykor kijut a főtisztelendő urnaknak es. A multakban es egyik koresmában összeverekedének s a reverendát kiszédték egymás nyakából, de az egész más dolog. Nem baj az, ha az ember kap es, ad es, de baj, ha csak kap, mint ahogy műjártunk.

S még aszongya, hogy télen meg a téns szerkesztő urtól nem lehet jó modort várni. Ez a beszéd még a téns szerkesztő ur arányában megjárja, mert mivelhogy a szerkesztő ur csak egy „policzáj”, de egy belső emberre, Kárbahágó nemes egyházközségének nagyérdemű egyháziára ilyen mondaní, igazi rágalom. No iszen várjon csak a főtisztelendő ur, mert mikor Pólka majd elutazik rokonaihoz, — mit jó természetesen minden évben megszokott tenni — majd utána lesek s megtudom, hogy hol jár, hogy kik az ő lelketlen atyafiai, kik olyan rosszul tartják, hogy kövéren elmegy s mindéig soványon jó haza. S ha igaz lesz, amit Móréz zsidó beszél, — miért őt egy versben nyakszirtzen simítottam — hogy Pólka fogyasztó kurát használ, majd csinálók én a faluban ribilliót. Móréz zsidó azt es mondja, hogy a sapkácskák es az utazások nemerúsának találni kell, mert különben baj lesz belőle, de én a zsidó beszédnek felét sem tudom, hogy mi ellen való.

Azt es kisüjtöttük, hogy miért haragszik a főtisztelendő ur a teens szerkesztő urra olyan nagyon. Hát azért, mert „policzáj” es „Póliszáj” majdnem egyformán hangzik s mind kettő sok keserűséget okozott nekik.

Kántor komám, ki amint beszégyiből es látható, erősen okos férfi, azt a felfedezést is tette, hogy a ezikkben három fiúnak vagyon része, ugymint két rendbeli him-nemű es egy rendbeli nőnemű fiúnak. Ezt a mondását nagy tréfásan így magyarázza meg: Az első fiú Él-vi-fi, aki a ezikket élvezi, a másik Bán-fi, aki bánja, hogy kiadta, a harmadik meg Polka ifi asszony, aki megírta. Megérdemli mindhárom, hogy a szoknyát viselje.

Amint a teens szerkesztő ur látja, mi kántor komámmal mindent megértettünk s csak azt nem tudjuk felfogni, hogy a főtisztelendő ur mit prezsmítál, mikor őt nem bántották, s mért megyen neki a falnak. Az orra most es egy küsnég tonka, s ha a falba veri, még tonkább lesz es ha a szepségének s meg Polka es kiszéret belőle.

No de hát ez nem a mű dolgunk. Mi kántor komámmal harangozunk s

énekelünk s nem törődünk azzal, hogy mi történik a parochián.

Ezek után kántor komámmal sok jót kívánva, vagyok

Kárbahágó, 1894. febr. 10.

tisztelettel s becsülettel:
Jámor Están,
egyházi.

Ujdonságok.

— **Diszokmány-átadás** Mult vasárnap délelőtt nyújtotta át egy bizottság Gábor Péter főszolgabíró urnak azon diszokmányt, melylyel a királynő ő felsége a vöröskereszt-egyesület körül kifejtett tevékenységéért kitüntette. A küldöttség özv. Tóth Mihályné, Nagy Lajosné, Kovács Lajos aljárásbíró es Dobay János rendőrkapitány tagokból állt, kiknek nevében utóbbi üdvözölte rövid beszédben a kitüntetett főszolgabíró, ki meghatott hangon mondott köszönetet s jövőre is fokozott tevékenységet ígért azon egyet részére, mely egy magánkórházat tart fenn.

— **Eljegyzés.** Nemes Janka gróf-kisasszonyt, Nemes János gróf háromszékmezei nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő magas műveltségű leányát, a napokban jegyezte el Hidvégen Solymossy László nagyteremű (Kis-Küküllőmegye) előkelő es ifju birtokos.

— **Kitüntetés.** Szőresei id. Donáth József nyugalmazott törvényszéki elnököt a harmadosztályu vas-korona-renddel tüntette ki a király. A legmagasabb királyi kegy ezuttal Háromszék vármegye egyik legérdemesebb fiára esett, ki egy hosszú életen át a közügyek legderekkab hűzosa volt. Mint a kézdívásárhelyi kir. törvényszék egykori köztisztviselőben álló elnöke, kinek nyugalomba léptekor oly szép ovációzt rendezett a város közönsége, s azután mint ev. ref. egyházi főgondnok, a „Székely Mikó-kollégium” kibővítése körül fényes érdemeket szerzett magának. Ezen érdemek elismerése volt a magas kitüntetés s mi is szívesen esatoljuk ehhez azon óhajunkat, hogy a kitüntetést még sok éven át viselhesse.

— **Beksics Gusztáv,** Sepsi-Szentgyörgy város országgyűlési képviselőjének közjogi miniszteri tanácsossá váló kinevezéséről hoztak korai hírt a budapesti lapok, melyek közül néhányan már Beksics utódjának fellépítéséről írtak még korábbi híreket. Most Beksics Gusztáv maga kérte fel a „Sz. N.”-et annak kijelentésére, hogy tervbe vett kinevezése még nem befejezett tény s az is lehetséges, hogy megmarad továbbra is Sepsi-Szentgyörgy város képviselőjének. Bármiképp rendelkezék is vele azonban a közérdek, a polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalásának befejezéséig a parlamentből való távozásáról szó sem lehet. Arra kéri tehát választóit, tartózkodjanak minden mozgalomtól addig, míg ő választói között meg nem jelenik személyesen s nem nyilatkozik ebben a kérdésben.

— **A márczius 15-iki ünnepélyt rendező** állandó bizottság Kézdí-Vásárhelyen, folyó hó 17-én szombaton délután 5 órakor a kasszinó helyiségében ülést fog tartani, melyre a bizottság tagjai pontosan megjelenni ez uton is hazafias tisztelettel kértnek.

— **Lopás.** Esztelneki Hamar István vasutón utazott Gyulafalvára munkakeresés céljából s felrakott

egy zsákba egy hétre való eleséget; de midőn az elemőzsiás tarisznyát elő akarja venni, hűlt helyét találja. Fekete István utitárs jobbnak találván azt maga elpusztítani, elemelte; de rajta vesztett, mert a esendőség falatozás közben lepte meg es fosztotta meg a jogtalan élvezettől.

— **Időjárásunk** egészen kibillent a rendes kerékvágásból. Most már február közepe hozott nekünk tavaszt. A déli szél a nap sugaraival egyesülve, hét nap alatt úgy elvitte a havat, hogy már csak a hegyek tetőjén s az északiak helyeken maradt valami. A levegő hőmérséklete is utóbbi napokban egészen tavaszias. Némely napokon még éjjel sem száll a hőmérő higánya a fagypontra alá. Nappal meg még árnyékokban is 8—10 R.º a meleg. — Kedden éjjel aztán minden megváltozott. A hó ismét hullni kezdett s szordára már ismét vastag hó borítja a földet.

— **A rendőrség köréből.** Nagy béka-egér harc felett itélkezett a napokban a rendőrség. Kézdí-Vásárhelyt ugyanis emberemlékezet óta nagy harcban élnek a ezizmadia es szabó tanoncok, mely ellenségeskedés lélektani oka azon keeske-mekegésben keresendő, mivel a ezizmadia a szegény szabókat inzultálni szokták. E miatt aztán a két nembeli iparág gyakornokai nagy vitézi tornákat szoktak rendezni, valahányszor alkalom adódik rá, s ilyenkor a tük, árak s fűrkös botok is jelen-tékeny szerepet szoktak játszani. Egy ilyen vitézi torna felett pályabíráskodott a napokban a rendőrség. Egy egész csapat ezizmadia es szabó tanonc volt megidőzve s minek utána mindenk elmondta a maga sérelmét, — a mindkét részlől szerzett vitézi érdemek épségben tartása mellett — a hadakozó felekre kisebb-nagyobb elzárás es pénzbüntetés méretett ki.

Botrányos eset történt h. hó 13-án délután a kézdívásárhelyi vasuti pályaudvaron. Egy kézdívásárhelyi vendéglős egy pénzérmét alkalmazott üzletében; de minthogy a Kézdí-Vásárhely városi szabályrendelet szerint a városban pénzérméket alkalmazni nem szabad s mivel a hölgy különben sem volt helyével megelégedve, gazdijának felmondott s ezt a hatóságnál is bejelentvén, el akart utazni. A vendéglős nesztét vevén a dolognak, kiment az indóházhoz, a leánytól erőszakosan elvette a kiváltott menetjegyet s azután őt megfogva, kényszerítette, hogy ott maradjon. Ez az erőszakoskodás nagy botrányt idézett elő az utazó közönségnél s az ügy a rendőrség elé került. Itt a leány a brutális vendéglős ellen személyes szabadságának korlátozásáért bünyvádi feljelentést tett.

— **Gazdászati es kertészeti diszmű.** Valóban joggal nevezhető ennek a Mauthner Ödön budapesti magkeserűd ez idej főárgyűző, a melyet gondos es kitünően tájékozott szerkesztési szövege mellett, a számos fekete ábrák nem is tekintve, ragyogó színnyomatu 90 mulap diszt. Mauthner a mult nyáron Amerikában járt es az ottani növénytermelő körök nagy haladottságot tanúsító munkáját tanulmányozva, rájött, hogy mennyire célszerű lesz hazánkban is természetű színekben mutatni be a közönségnek a terményeket. Ezen káprázató esinnal kiállított tájékoztató mű a növények ismerete tekintetében nagy átalakulások van hivatva előidézni. Ha szép növény ismertünk látásból, beszerezní ohajtottuk volna, de nevét esetlegesen nem tudtuk. A Mauthner árgyűzőké alapján azonban a természetű színezés nyomán ráismerünk es nevét, leírását sőt számtalanak tenyésztési módját is megtanuljuk es diszműből. Mauthner 184 oldalú katalógusa, természetesen csak azoknak, kik rendelkezéssel megfizetni ohajtják a céget, kívánatra ingyen es bérmentve megküldetik.

Köszönetnyilvánítás.

Boldog emlékü feladhatlan férjem Kreniczky Károly elhalálozása alkalmából — a mely fájdalomtól lesújtva — alig vagyok képes halvány szavakban köszönetet mondani azon általános részvétért, melyet es nemes város es vidéke rang- es osztálykülönbség nélkül irántam es mélyen lesújtott esáladom iránt tanúsított s mely a temetés alkalmával a boldog halottunk iránt oly imponáló nyilatvánult. Fogadják mindnyáján hálás köszönetünket nemes részvétükért, mely mely fájdalomunkat enyhítette es a veszteség ter-

hét megkönnyítette. Hálás köszönetet mondok a főtisztelendő kerületi papságnak ezen szomorú alkalmából tanúsított őszinte részvételeért és nemes lelki eljárásáért.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. február 12-én.

Özv. Kreniezky Károlyné és családja.

Színház.

Előleges színi jelentés.

Alulírott tisztelettel értesitem e nemes város és vidék műpártoló és a színművészetért mindig lelkesülő nagyrövidü közönségét, hogy dráma-, vígjáték-, népszínmű- és operette-színházunkkal rövid időn itt megkezdem előadásaimat.

Műsora a színirodalom legújabb közkeletűségeit foglalja magában, úgymint: Keleti utazás, Az ideál, Szülei ház, vígjátékok. **Rafaél**, dr. Várady Antal nagyhatású legújabb pályakoszorúzott drámája. Rantzauk színmű. Bois asszony, Dadaiuszorás, Csillag hullás, népszínművek. Mongodin ur felesége, Özevgy kisasszony, bohózatok. Cziterás, Madarász, Pulykapásztor, Nebántsvirág, operettek.

Társulatom névsora:

Nők:

Kárpáthy Györgyike operette- és népszínmű-énekesnő, Kárpáthy Rózsi operette-énekesnő és szende, Kárpáthy Györgyné drámai színésznő, B. Szikora Anna hősnő és szende, Papp Zsigmondné operette-énekes, Kerekné Erzsébet társalgási és szubrette, Várady Boriska II. szende, Utasi Gyuláné anya és komika, Dán Bella, Szirmai Erzsébet, Molnár Mariska, Karikás Ida segédszínésznő és kardalosnő, Utasi Bella, Utasi Maresa, gyermekszereplők.

Férfiak:

Kárpáthy György operette-énekes, jellem (igazgató, rendező), Kiss Sándor operette-bariton, népszínmű-énekes, hősszerelmes, Kerényi Ignác operette-buffó, komikus (titkár), Szőke Lajos operette-énekes, lírai szerelmes (ügyelő), Várady Dezső bönvivő, Abonyi Gyula II. szerelmes és naturbűvész, Somogyi Antal drámai és kedélyes apa, Csete Lajos komikus, Huber Miksa karnagy, Makai Elemér, Rovó István, Lenkai Dezső, Herits Ottó kardalosok és segédszínészek, Zolnay Loránd sugó, Major István kellekes, Kalmár Jenő ruhátáros.

Nagyrövidü közönség! Tekintettel arra, hogy a bérlet képezi egy társulatnak biztosítékát, a költségek fedezésére és társulatunk existenciájának biztosítására 12 előadásra bérletet nyitok. Mély tisztelettel kérem tehát, kegyeskedjenek a bérletet párt-

fogásukba venni, hogy idejövételünk és itt tartózkodásunk biztosítva legyen. Előre is biztosíthatom a n. é. közönséget, hogy összevágó, élvezetes előadásokkal és egészen új műsorral — mint a fennebbi kimutatásból látható — fogjuk kegyes pártfogásukat meghálálni.

Bérletárak 12 előadásra: körszék 8 frt, zártszék 6 frt. A bérletek eszközésével és az előleges intézkedésekkel Kerényi Ignác, társulatomban tagja van megbízva, aki személyesen fogja tenni tiszteletét.

Társulatomat és magamat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, mély tisztelettel

Kárpáthy György,
színházigazgató.

A vádlottak padjáról.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék f. évi febr. 9-én két végtárgyalást tartott. Egyiket súlyos testi sérítés büntetével vádolt lemhényi Veres József Lőrincz, a másikat lopás büntetével vádolt alesernátoni Budi Esztojka bűnügyében.

Lemhényi Veres József Lőrincz azzal volt vádolva, hogy édes bátyját, Veres János Lőrinczet egy fával bosszúból — mivel egy héttel azelőtt, bátyja állítása szerint, megverte — úgy föbe ütötte, hogy rögtön elesett s mintegy félóránál eszméletlenül fektet. Ezen ütés következtében jobb oldali hűdést kapott s hét hétig őrizte az ágyát, míg felgyógyult. Vádlott tettét őszintén bevallotta s a törvényszék tíz havi börtönrre ítélte. Kötelezte Veres János Lőrincznek 38 frt kártérítést fizetni 15 nap alatti végrehajtás terhe mellett, valamint a felmerült 34 frt 45 kr s még felmerülő bűnügyi költségek hordozására, melyek egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánultak. Elítélt megnyugodott az ítéletben.

Alesernátoni Budi Esztojka rostitás cigány nem csak arról volt nevezetes, hogy cigány létére egészen szőke ábrázatot visel, hanem arról is, hogy rendkívüli rokonszenvet érez a törvényszéki fogház iránt. Alig hogy kiszabadul, már visszakiábrázol ismét, s mindig szolgálatot okot rá, hogy a törvény embereinek gondoskodását kiérdemelje. Ezuttal azzal volt vádolva, hogy szekeresétől,

Györgyjakab Andrától, hálából, hogy az szekeresre több társával felvette, 117 frt 16 krt elloptott. Ezt a pénzt a szegény fuvaros több kézdivásárhelyi kereskedőtől kapta, hogy árukat szállítsa.

A szekeres kárát észrehevén, pénze keresésére visszaindult, szekeresét s a cigányokat ott hagyta. Ezalatt vádlott az ut melletti kertben a burjánok közé eldugta a lopott pénzt, hol

azonban másnap szerencsére a csendőrök hiány nélkül megkapták.

Vádlott tettét beismerte s a törvényszék, tekintettel, hogy 8 hónapig volt még büntetve, 1 évi börtön, 3 évi hivatalvesztés s politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére ítélte, valamint a felmerülő bűnügyi költségek hordozására kötelezte, melyek azonban egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánítottak. Elítélt felebbezett.

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár részvénytársaság

XXI-ik

RENDES KÖZGYÜLÉSE

folgó év február hó 18-án délután 2 órakor

az intézet helyiségében fog megtartatni.

NAPIREND:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
6. a) Az igazgatóságnak a Nagy József-, utóbb Potoczki-féle telek megvásárlásáról szóló jelentése és a vásár utólagos helybenhagyása.
b) A gőz- és kádfürdő felépítésére, úgy a telek építetlen részére a tervrajz és költség-előirányzat megkésztetésére a felhatalmazás megadása, és ezek keresztülvitelére az igazgatóság mellé egy öttágu szakértő bizottság kiküldése.
- c) A „fürdő- és építkezési alap“-ra vonatkozó indítvány elfogadása.
7. A segéd-könyvvézető fizetése emelésére vonatkozó indítvány helybenhagyása.
8. Indítványok tárgyalása az alapszabály 16. §-a értelmében.

A fennírt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát, és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét szelvényeivel együtt a pénztárnál elismervény mellett letenni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. január hó 26-án.

3-3

AZ IGAZGATÓSÁG.

Nyomtatványraktár

ügyvéd urak, községi
előjáró urak és ma-
gánosok részére.

Írószerek,
IRODAI és
LEVÉLPAPIROK,
TENTÁK
nagy választékban.

IFJ. JANCsó MÓZES

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

Ajánlja új gyorsajtókkal és divatos betűkkel gazdagon fölszerelt könyvnyomdáját a mélyen tisztelt közönség nagybecsű figyelmébe.

Székely Híradó | Székelyföld

ezimű lapok kiadóhivatala.

Mindennemü
táblázatos munkák,
névjegyek,

vigalmi meghívók,

üzleti

és más alkalmi nyom-
tatványok

igen diszes kivitelben,
gyorsan és jutányos áron

készíttetnek el.